

I mørket kan man se kunst lavet af samtaler

SOUND+VISION:

Lyden af overboen, der har sex? Mågeskrig? Hvilke lyde forbinder du med corona, og hvad får det dig til at tænke på? Det var indgangsvinklen til det kunstværk, der kan ses under den åbne himmel de kommende fem aftener.

Af Steen Østbjerg

ROSKILDE: Alene det faktum, at der er fernisering på en udstilling, er bemærkelsesværdigt. Den slags har corona gjort livet svært for.

Men fernisering var der ikke desto mindre søndag aften i Raadhuskælderens have, og den kredser om livet under corona.

Udstillingen er collage af lyd og lys. Lyden er blandt andet optaget under samtaler mellem inviterede personer oppe i den gamle byrådsal, og lyset i form af tekst og tegninger, som kastes op på murene langs haven og på gavlen af Byens Hus, mens flere forskellige lyskilder får det til at virke, som om folk griber ordet, fører samtalen videre og somme tider taler i munden på hinanden.

Alt handler om oplevelsen af det seneste års tid, som næppe nogensinde vil blive

glemt af os, der har gennemlevet det.

- Det vilde er jo, at vi alle sammen oplever præcis det samme - alle i hele verden samtidig. Vi savner alle sammen et kram. Det er alment, siger Jakob Fälling.

Lyde som katalysator

Han har stået for den visuelle del af værket, mens Bobby Salomon Hess har stået for lydsiden til det, duoen selv kalder en kunstnerisk undersøgelse af coronatiden. Det har bragt nogle af tilværelsens store spørgsmål op til overfladen. Det handler om liv og død, bogstaveligt talt. Let definerbare ting som håndtryk, trøsteindkøb, sociale bobler og nattergalesang, og mere overordnede begreber som fællesskab, empati og samfundssind, som alle har været tvunget til at forholde sig til i en grad, ingen havde forestillet sig.

Som en katalysator til at få deltagerne i samtalerne i gang havde Bobby Salomon Hess samlet sin egen brogede buket af lyde, der blev brugt som introduktion ved hver samtale-session.

- Det startede hver gang med ti minutters lyd. Helt generiske lyde. Hjertebanken og bølger og måger, ånderdræt, Jeg spillede også nogle optagelser lavet hjemme fra under coronalockdownen - fx overboen, der havde sex, eller mig, der keder mig og spiller guitar i et hjørne. Det var afsættet. Så var spørgs-

målet: »Nu har I hørt de her lyde. Er der en, der minder jer om corona? Eller har I selv en lyd, der minder jer om corona?« Og så bruger man lyden som indgang til at tale om sine oplevelser. Og dét var egentlig værket til at starte med. Det var slet ikke meningen, at vi skulle lave sådan noget som det her, siger Bobby Salomon Hess.

Missede lysfesten

Men ting har det med at udvikle sig, og det var også tilfældet her.

- Vi gik i gang med første runde i maj, og de to første runder lavede vi bare, fordi vi selv havde et følelsesmæssigt behov for at snakke med andre om det her, og vi kunne se, at andre også havde det behov. Men vi vidste også, at vi ville samle det her materiale ind, så derfor var det rigget op til optagelse lige fra starten, og jeg startede med at tegne lige til det samme. Vi vidste, at det her kunne blive til et eller andet - men det tog ikke form, før vi bearbejdede det i november, siger Jakob Fälling.

Dengang var det håbet, at alting kunne blive færdig, så det kunne blive en del af lysfesten i januar. Den akkord var lige hård nok, men værket, der har titlen »Coronarefleksioner«, kan sagtens stå alene, og har været ventetiden værd.

Stærke personligheder

Samtalerne, en del af lydsiden består af, er optaget

Gavlen på Byens Hus udgør det største »lærred« for »Coronarefleksioner.«

Foto: Mie Neel

i samtalecirkler, der hver gang har haft otte deltagere. Næsten 50 var med. Deres bidrag er blevet klippet ned, så det nærmest er statements, måske ligefrem onelinere, til dels fordi kunstnerduoen, der arbejder sammen for første gang, til at starte med gik efter folk, der havde ordet i sin magt. Men også dér udviklede tingene sig.

- Vi ville have høj som lav med, ung som gammel, nogle, der arbejder med syge, nogle, der i forvejen er isoleret - alle mulige forskellige slags mennesker. Det lykkedes kun i nogen grad, for man skal spørge ti, før der er en, der har tid. Vi startede med at invitere folk, som vi regnede med kunne sætte ord på de her ting. Så vi tog nogen, vi vidste havde reflekteret over det her, så det er nogle meget stærke personligheder - og så fandt vi ud af, at det behøves slet ikke, så der er alle mulige forskellige typer, siger Jakob Fälling.

Forandret stemning

Som tegner og forfatter er han vant til, at der kommer

et fysisk produkt ud af hans kreative indsats. »Coronarefleksioner« kan kun ses i denne uge, og derefter er det borte.

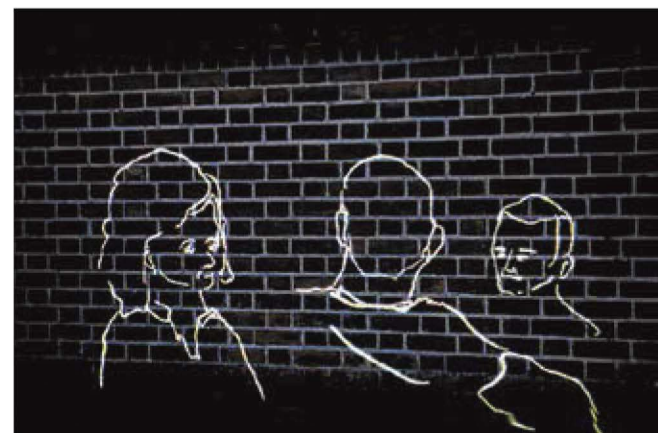
- På samme måde som lyd er, og lige som samtaler er. Det fede ved det her er, hvad der opstår imellem mennesker. Samtalecirklen har været enorm stærk, og det, at man hører noget sammen, samler folk, selv om de sidder på afstand. Måden, det står og skælver på i et kort øjeblik, synes jeg, er rigtig fin, for det er den refleksion og de følelser, folk er inde i nu, som skal vare ved, og jeg kan slet ikke se det samlet som et bogværk, siger Jakob Fälling.

Bobby Salomon Hess er

helt enig.

- Hvis man sammenligner, hvordan folk taler i maj og i november - det er så forskelligt. Stemningen er helt trykket i november, fordi vi vidste, at vi gik ind i den næste lockdown, og vidste, hvad vi skulle igennem. I maj troede vi, at det var dét, og at vi var ovre det. Alene det viser, hvor forgængeligt i sig selv er, og så vil det ikke give så meget mening at lave en bog, siger Bobby Salomon Hess.

»Coronarefleksioner« kan ses mellem klokken 18 og 21 hver aften til og med fredag i Raadhuskælderens have. Publikum kan højst bestå af fem personer ad gangen.

Tegningerne er skabt af Jakob Fälling, mens samtalerne fandt sted.

Jakob Fälling (th.) og Bobby Salomon Hess er ophavsmænd til »Coronarefleksioner«, og borgmester Tomas Breddam (tv.) er en af de personer, der har medvirket ved de samtaler, som ligger til grund for hele værket.

Se flere **billeder** og **video**

sn.dk
Roskilde